

College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog

Verslag van werkzaamheden 2009

I Inleiding

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog is het College Specialismen Gezondheidszorgpsycholoog het orgaan dat verantwoordelijk is voor de aanwijzing van specialismen en de regelgeving omtrent deze specialismen, waaronder de opleidingseisen en de eisen voor (her-)inschrijving in het register.

Het belangrijkste aandachtspunt voor het College in 2009 waren de wijziging van het toetsingskader voor de aanwijzing van specialismen. Andere belangrijke aandachtspunten waren de positionering van de gezondheidszorgpsychologische specialismen, de modernisering van de specialismenopleidingen, de eisen voor de kwalificaties van praktijkbegeleiders en de opening van het register klinisch neuropsycholoog, de herziening van de specialismenregeling.

II Samenstelling en bijeenkomsten

Krachtens de Specialismenregeling Gezondheidszorgpsycholoog dient het College te bestaan uit minimaal tien gewone leden. Minimaal de helft van hen zijn specialisten-praktici, benoemd op voordracht van de beroepsverenigingen; de overigen zijn hoofdopleiders, benoemd op voordracht van de opleidingsinstellingen. Voor elk van de leden dient tevens een plaatsvervanger benoemd te worden. Daarnaast onderscheidt de Regeling adviserend leden, onder wie vertegenwoordigers van brancheorganisaties en van een aantal andere bij het werk van het College betrokken instanties en groeperingen, zoals de Registratiecommissie, praktijkopleiders en specialisten in opleiding.

In 2009 werd mw. prof.dr. C. de Ruiter benoemd namens de opleidingsinstellingen, op de zetel die vacant was gekomen door het terugtreden van prof.dr. C. van der Staak eind 2008. Tegelijkertijd trad prof.dr. A.R. Arntz terug als plaatsvervangend lid; als zijn opvolger werd benoemd dr. G.P.J. Keijsers. Prof.dr. C.P.D.R. Schaap trad terug als plaatsvervangend lid voor dr. R.J. Takens. Als zijn opvolger werd benoemd dr. A. de Keijser. Tot slot werd dr. J. Egger benoemd tot plaatsvervangend lid voor mw. prof.dr. J.H. Swaab.

Wat betreft de adviserend leden werd in 2009 voorzien in een tweetal vacatures, door de benoeming van drs. J.A.M. Baas als adviserend lid namens de Kamer Gz-Psycholoog en mw. drs. I. van den Berg als adviserend lid namens de gz-psychologen in opleiding tot specialist. Drs. W. Snellen trad terug als adviserend lid namens het Landelijk P-opleidersoverleg. Als zijn opvolger werd benoemd mw.drs. M. el Boushy.

Zie bijlage I voor een overzicht van de leden, plaatsvervangend leden en adviserend leden.

Als secretaris trad evenals in voorgaande jaren drs. P. van Drunen op.

Tijdens de verslagperiode kwam het College vier maal bijeen.

III. Activiteiten

A. Versterking intern en extern functioneren College

In 2009 werd op ambtelijk niveau intensief contact onderhouden met diverse voor het functioneren van het College relevante andere partijen, zoals het FGzP-bestuur, de RSG, de beroepsverenigingen, de Kamer Psychotherapeut, het CONO en het Ministerie van VWS. Daarnaast is het College vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van het CONO.

Op initiatief van de secretaris van het College Specialismen Verpleegkunde werd in 2009 gestart met een periodiek overleg van de secretarissen van de Colleges van de verschillende BIG-beroepen met art.14-specialismen. Doel van dit overleg is collegiale uitwisseling van ervaringen. Dit overleg kwam in 2009 drie maal bijeen.

Om de afstemming met de RSG en de andere organen van de FGzP te verbeteren werden in 2009 voorbereidingen getroffen voor een nieuwe plenaire FGzP-bijeenkomst, welke op 29 januari 2010 gehouden werd.

B. Bezinning op plaats specialismen binnen beroepsgebouw / aanpassing toetsingskader

Een aantal ontwikkelingen van de voorgaande jaren gaf aanleiding tot bezinning op de plaats van specialismen binnen het beroepsgebouw:

1. de behandeling van de erkenningsaanvraag voor het specialisme klinische neuropsychologie, die duidelijk maakte dat het ontbreekt aan een heldere taxonomie van specialismen en een helder toetsingskader voor de beoordeling van voorstellen voor nieuwe specialismen;
2. de wijziging van de regelgeving voor wettelijke erkenning van specialismen: aanwijzing van een specialisme door het College en wettelijke erkenning zijn losgekoppeld, VWS hanteert een eigen toetsingskader voor de erkenning van specialismen. Dit roept de vraag op of (a) het College al dan niet voorstander is van de optie tot instelling van niet-erkende specialismen en (b) in hoeverre het toetsingskader van het College dient te worden afgestemd op dat van VWS;
3. het ontstaan van profielen (voorheen: taakdifferentiaties) als andere vorm van voortgezette opleiding na de basisopleiding tot gz-psycholoog. Dit roept de vraag op waarin een specialisme verschilt van een profiel, en aan welke eigen een deeldiscipline moet voldoen om als specialisme te worden aangemerkt, in plaats van als profiel.

De bezinning hierop resulteerde eind 2008 in een voorgenomen Besluit Aanwijzing Specialismen, dat voor advies werd voorgelegd aan de beroepsverenigingen, de Registratiecommissie en het bestuur van de FGzP. Na verwerking van de adviezen kon het besluit op 31 maart definitief worden vastgesteld. Het nieuwe besluit trad op 16 april 2009 in werking.

C. Positionering specialismen

De maatschappelijke positionering van specialismen is voor het College een permanente punt van aandacht. In januari 2009 verscheen het rapport van de Werkgroep Positie klinisch psycholoog, die in 2008 op initiatief van het College was ingesteld. Dit leidde begin 2009 tot de oprichting van de Werkgroep Klinisch Psycholoog van het NIP. Door deze Werkgroep werd het initiatief genomen tot een studiedag, die georganiseerd werd in samenwerking met het College. Deze studiedag vond op 19 november plaats, in de Jaarbeurs in Utrecht, onder de titel: "De klinisch psycholoog – een specialistisch vak". Tot de sprekers behoorde een aantal leden van het College, onder wie de voorzitter. Daarnaast werden presentaties verzorgd over de verschillende werkvelden en probleemgebieden waarbinnen klinisch psychologen werkzaam zijn. De studiedag werd bezocht door 265 deelnemers, en was daarmee een groot succes.

D. Aanpassing deskundigheidsomschrijving en opleidingseisen KP/ Modernisering specialistenopleiding en regelgeving specialismen

In het najaar van 2009 werd een begin gemaakt met de modernisering van de specialistenopleiding en de regelgeving van specialismen. Doel van dit project is enerzijds een inhoudelijke actualisering van het beroepsprofiel, de deskundigheidsomschrijving en de opleidingseisen voor de specialismen. Daarbij wordt aangesloten bij de herziening van de opleidingseisen voor de gz-psycholoog, waarmee in 2008 een begin is gemaakt. Anderzijds wordt ook gestreefd naar een onderwijskundige renovatie van de opleiding, met name door de introductie van het model van competentiegericht opleiden. Zoals de ervaringen bij de medische vervolgoopleidingen hebben uitgewezen, zal deze modernisering zich ook moeten uitstrekken tot de regelgeving met betrekking tot de opleidingen.

Gestreefd wordt naar afstemming van de modernisering van de specialistenopleidingen op die van de opleidingen tot gz-psycholoog en psychotherapeut. Hiertoe is eind 2009 op initiatief van het College een Stuurgroep ingericht, waarin alle betrokken opleidingen vertegenwoordigd zijn.

Door de Stuurgroep is een projectplan uitgewerkt voor het moderniseringstraject. Daarnaast werd ondersteuning verleend aan de formulering van de eindcompetenties van de opleiding tot gz-psycholoog en een bijeenkomst voorbereid over competentiegericht opleiden, die in januari 2010 plaatsvond onder auspiciën van de Federatie.

E. Profielen en profielopleidingen

In overleg tussen Kamer Gz-psycholoog en College is besloten dat de ontwikkeling van profielen en profielopleidingen primair een aangelegenheid is van de Kamer. De rol van het College zal zich beperken tot advisering, zowel met betrekking tot de ontwikkeling van profielen in het algemeen als met betrekking tot specifieke voorstellen voor profielen en profielopleidingen. Leidend gezichtspunt is in beide gevallen de verhouding tussen profielen en specialismen.

In 2009 bracht het College advies uit over twee door de Kamer ontwikkelde toetsingskaders, respectievelijk voor de erkenning van profielen en voor de erkenning van profielopleidingen. Beide toetsingskaders zijn inmiddels door de Kamer definitief vastgesteld.

F. Nadere uitwerking kwalificaties praktijkbegeleiders

In 2009 werd een gezamenlijke commissie ingesteld van College en Kamer met als opdracht de voorbereiding van een advies over vereiste kwalificaties voor de verschillende begeleidingsfunctionarissen in de praktijkopleiding (praktijkopleider, werkbegeleider, supervisor). Daarbij is het streven tot een samenhangend stelsel van eisen te komen voor de verschillende functionarissen en de verschillende opleidingen.

Namens het College hebben in deze commissie zitting prof.dr. M.J.M. van Son en mw. drs. L. Geertjens. De commissie is in 2009 enkele malen bijeen geweest en zal naar verwachting begin 2010 rapporteren aan College en Kamer.

G. Onderhoud regelgeving

Herintreding gezondheidszorgpsycholoog-specialisten

Op 15 april 2009 verleende de Minister van VWS zijn instemming aan het in 2008 door het College vastgestelde Besluit Herintreding gezondheidszorgpsycholoog-specialisten en de bijbehorende wijzigingen van de besluiten klinische psychologie en klinische neuropsychologie. Het besluit trad op 1 juni 2009 in werking.

Aanpassing specialismenregeling

In 2009 werd de aanzet gegeven tot een grondige herziening van de specialismenregeling. Hierbij wordt onder andere voorzien in aanpassing aan wijziging van de wettelijke regelgeving van specialismen (wet BIG, art. 14-17). Een eerste concept voor de gewijzigde regeling werd in februari 2010 voorgelegd aan het bestuur van de Federatie. Vaststelling van de nieuwe regeling zal naar verwachting in de loop van 2010 plaats kunnen vinden.

Aanpassing besluit buitenslands gediplomeerden

Op verzoek van het ministerie van VWS werd het Besluit buitenslands gediplomeerde gezondheidszorgpsycholoog-specialisten aangepast. De aanpassing had met name betrekking op aanvulling van het besluit met een regeling voor kortdurende werkzaamheden van buitenslands gediplomeerden in ons land (dienstverrichting). Daarnaast werd het besluit op een aantal technische punten aangepast.

Het gewijzigde besluit werd op 15 september vastgesteld. Op 14 december stemde de minister in met het gewijzigde besluit. Het is op 1 maart 2010 in werking getreden.

Voorts werd het besluit herregistratie gezondheidszorgpsycholoog-specialisten geëvalueerd (zie ook hieronder onder H.). Dit leidde niet tot aanpassingen.

H. Advisering RSG

De secretaris van het College is tevens adviserend lid van de RSG. Twee kwesties vroegen in het afgelopen jaar met name de aandacht: de voorbereiding van de eerste herregistratieronde van klinisch psychologen in 2010 en de uitvoering van de overgangsregeling voor het register klinisch neuropsycholoog.

Vorbereiding herregistratie klinisch psychologen

In 2009 werd op verzoek van de RSG een aantal aspecten van het uit 2006 daterende Besluit herregistratie gezondheidszorgpsycholoog-specialisten geëvalueerd. Geconcludeerd werd dat geen wijziging van het besluit noodzakelijk is.

Voorts bracht het College advies uit over de wenselijkheid om in het kader van de regelgeving over bij- en nascholing plaats in te ruimen voor e-learning.

De secretaris van het College leverde een bijdrage aan de voorlichting over de herregistratieregeling, onder andere door een kort artikel in het tijdschrift GZ-psychologie.

Overgangsregeling register klinisch neuropsycholoog

Op 1 januari stelde de RSG het register klinisch neuropsychologen open. Met name de overgangsregeling voor gz-psychologen die reeds werkzaam waren op het gebied van het specialisme zorgde voor veel beroering. Door velen werd zij als te limitatief ervaren, waardoor veel op het gebied van de neuropsychologie werkzame collega's ten onrechte zouden worden uitgesloten van registratie. In het College is deze kwestie herhaaldelijk onderwerp van gesprek geweest. Daarnaast was de secretaris nauw betrokken bij de intensieve beraadslagingen over dit onderwerp binnen de RSG.

I. Overige activiteiten

- ♦ Het College is door de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie geïnformeerd over het voornemen tot instelling van een specialisme psychotherapie ex. art. 14 wet BIG. Naar aanleiding hiervan heeft het College een standpunt bepaald over de wenselijkheid van een dergelijk specialisme. Kern van dit standpunt is dat er geen principiële bezwaren bestaan tegen de instelling van het specialisme, maar dat de maatschappelijke behoefte aan het specialisme en het onderscheid met de reeds bestaande specialismen van klinisch psycholoog en psychiater onvoldoende duidelijk is. Dit standpunt is ter kennis gebracht van de NVP.
- ♦ Op verzoek van het NIP heeft het College advies uitgebracht over de wenselijkheid van een wettelijke voorschrijfbevoegdheid op het gebied van psychofarmaca voor gz-psychologen en gz-psycholoog-specialisten die een aanvullende opleiding op dit terrein hebben genoten. Het College is hier geen voorstander van. Volgens het College impliceert het verlenen van voorschrijfbevoegdheid aan gz-psychologen een verbreding van het beroep, die haaks staat op de beroepsontwikkeling in de gezondheidszorg, welke juist gericht op specialisatie en multidisciplinaire samenwerking. Wel meent het College dat het van belang is de kennis van gz-psychologen op dit gebied te vergroten, opdat gz-psychologen beter kunnen adviseren en meer betrokken worden bij de begeleiding van patiënten die onder psychofarmacologische behandeling staan.

Bijlage: Overzicht leden College

I. Leden	1 januari 2009	31 december 2008
<i>Namens</i>	<i>Naam</i> (Plaatsvervanger)	<i>Naam</i> (Plaatsvervanger)
NIP	Deelman, prof.dr. B.G. (Scherder, prof.dr. E.J.A.)	Deelman, prof.dr. B.G. (Scherder, prof.dr. E.J.A.)
NIP	Geertjens, mw. drs. L.J.J.M. (Couturier, drs. G.L.G)	Geertjens, mw. drs. L.J.J.M. (Couturier, drs. G.L.G)
NIP	Hoogwegt, drs. F.M. (Dingemans, dr. P.M.A.J.)	Hoogwegt, drs. F.M. (Dingemans, dr. P.M.A.J.)
NIP	Rossum, drs. G. van (vacature)	Rossum, drs. G. van (vacature)
NIP	Veen, drs. H.H.W. (voorzitter) (Derix, mw. dr. M.M.A.)	Veen, drs. H.H.W. (voorzitter) (Derix, mw. dr. M.M.A.)
NVO	Laarhoven-Aarts, mw. drs. C.M.A. van (vacature)	Laarhoven-Aarts, mw. drs. C.M.A. van (vacature)
NVO	Zoutendijk-de Boer, mw. drs. J.F. (vacature)	Zoutendijk-de Boer, mw. drs. J.F. (vacature)
opleidingsinstellingen	Son, prof.dr. M.J.M. van (Eurelings-Bontekoe, mw. dr. E.H.M.)	Son, prof.dr. M.J.M. van (Eurelings-Bontekoe, mw. dr. E.H.M.)
opleidingsinstellingen	Vacature (Arntz, prof.dr. A.R.)	Ruiter, mw. prof.dr. C. de (Keijsers, dr. G.P.J.)
opleidingsinstellingen	Swaab-Barneveld, mw. prof.dr. J.T. (vacature)	Swaab-Barneveld, mw. prof.dr. J.T. (Egger, dr. J.)
opleidingsinstellingen	Takens, dr. R.J. (Schaap, prof.dr. C.P.D.R.)	Takens, dr. R.J. (Keijser, dr. A. de)
II. Adviserend leden		
Registratiecommissie	Siemons, mw. mr. J.	Siemons, mw. mr. J.
GGZ Nederland	Anbeek, M.A.	Anbeek, M.A.
Revalidatie Nederland	Limbeek, dr. J. van	Limbeek, dr. J. van
Kamer Gz-psycholoog	Vacature	Baas, drs. J.A.M.
Gz-psychologen in opleiding tot specialist	Vacature	Berg, mw. drs. I. van den
Land. P-opleiders Overleg	Snellen, drs. W.M.	El Boushy, mw. drs. M.
Coördinatoren opleiding tot specialist	Griffioen, mw. drs. C.E.	Griffioen, mw. drs. C.E.